

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Педагогічний інститут
Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«26» _____ 2022 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна / психолого-педагогічна

для студентів 1-го курсу

спеціальності	013 Початкова освіта
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	013.00.01 Початкова освіта

Київ – 2022

Розробники:

Ганна ІВАНЮК, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Олена ВЕНГЛОВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Леся КУЗЕМКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Валентина ДЕМ'ЯНЕНКО, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Яна МАТЮШИНЕЦЬ, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від 12.01. 2022 р. № 2

Завідувач кафедри _____ (Ганна ІВАНЮК)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми _____

(керівник проектної групи) _____ (Геннадій БОНДАРЕНКО)

_____. 20__ р.

Програму практики перевірено

Заступник директора/декана _____ (Леся КУЗЕМКО)

21.01.2022 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / годин	3/90	
Курс	1-й	1-й
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин:	90	90
Тривалість (у тижнях)	2	2
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Бази практики

Заклади загальної середньої освіти (початкові школи) м. Києва.

3. Мета та завдання практики

Мета практики: закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення педагогічних, психологічних та фахових дисциплін, формування професійних компетентностей майбутніх учителів початкової школи.

Завдання практики є формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, зокрема, здатностей:

- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК-3);
- працювати в команді (ЗК-4);
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-5);
- пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6);
- діяти соціально відповідально і свідомо (ЗК-7);
- діяти на основі етичних міркувань (ЗК-8).
- спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово (СК-1);
- орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними у професійній діяльності (СК-2);
- управляти власними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність (СК-4);
- до здійснення діагностики щодо вивчення особливостей індивідуального розвитку учнів початкової школи та узагальнення результатів.

4. Результати проходження практики

За результатами проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики у студентів формуються уміння:

- організувати монологічну, діалогічне та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти (ПР-01);

- критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних та етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі (ПР-03);

- спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмових формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів (ПР-04);

- організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування (ПР-08);

- планувати й організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи (ПР-09);

- збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності (ПР-11).

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап I. Організаційний	
1. Ознайомлення зі змістом та завданнями навчальної (психолого-педагогічної) практики та вимогами щодо оформлення звітної документації	3
2. Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів	3
3. Розроблення дорожньої карти на період проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики	3

4. Розроблення та ведення портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента»		15
Разом		24
Етап II. Дослідницький		
За умови проходження практики на базі ЗЗСО (початкова школа)	За умови проходження студентами практики у дистанційному форматі	6
1. Вивчення фізичного розвитку учня першого класу (загальний фізичний розвиток, стан здоров'я, розвиток аналізаторів) (за можливості)	1. Діагностична картка особистісно-професійного розвитку студента-практиканта спеціальності «Початкова освіта»	6
2. Вивчення індивідуальних особливостей розвитку учня початкової школи (емоційно-вольова, пізнавальна сфери, навчальна мотивація)		6
3. Діагностика соціальних взаємин учнів початкової школи		6
4. Оформлення картки індивідуального розвитку учня початкової школи		6
5. Вивчення особливостей проектування виховного заходу та участь у його проведенні	2. Розроблення плану-конспекту виховного заходу	12
Разом		36
Етап III. Самостійна робота		
Виконання завдань самостійної роботи		20
Разом		20
Етап IV. Рефлексійний		
1. Підготовка звітної документації, створення рефлексії у форматі відео		8
2. Захист звіту на підсумковій конференції		2
Разом		10
Усього		90

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Програма навчальної (психолого-педагогічної) практики розроблена для студентів 1-го курсу спеціальності «Початкова освіта». Завдання практики побудовані з урахуванням змісту навчальних дисциплін «Людинознавство», «Педагогіка», «Психологія» та спрямовані на закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, а також набуття і вдосконалення практичних навичок та вмінь щодо вивчення особливостей організації освітнього процесу в початковій школі та психолого-педагогічного супроводу індивідуального розвитку учня початкової школи.

Підготовка до проходження студентами практики здійснювалася на базі Центру самопізнання та саморозвитку у процесі виконання міждисциплінарних проєктів, відвідування майстер-класів, тренінгів, майстерні особистісно-професійного розвитку. У перебігу цих заходів обговорювалися питання щодо особливостей створення портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента» та здійснення психолого-педагогічної діагностики психічного, фізичного розвитку учня початкової школи.

Зміст і завдання навчальної практики студенти виконують на базі закладу загальної середньої освіти (початкова школа) упродовж 2 тижнів. За умови уведення карантинних обмежень завдання практики виконуються у дистанційному форматі. Програма практики охоплює чотири етапи: організаційний, дослідницький, самостійна робота, рефлексійний.

На першому етапі студенти ознайомлюються із змістом, завданнями навчальної (психолого-педагогічної) практики, правами та обов'язками студентів-практикантів; вимогами до звітної документації, створюють дорожню карту студента-практиканта; беруть участь у співбесіді з директором, заступником директора з навчально-виховної діяльності, вчителями початкових класів щодо особливостей організації освітнього процесу початкової школи; ознайомлюються зі шкільною документацією, тематично-календарним плануванням; здійснюють спостереження за організацією навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи за інтегрованим тематично-проєктним навчанням відповідно до положень Концепції нової української школи (інтеграція змісту, формування компетентностей учнів початкової школи, діяльнісний підхід до навчання, застосування інтерактивних методів навчання).

Метою другого етапу практики є психолого-педагогічна діагностика психічного, фізичного розвитку учня початкової школи. На цьому етапі студенти здійснюють вивчення особливостей здійснення психолого-педагогічного супроводу учня в початковій школі: суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя з учнем (врахування індивідуальних особливостей); забезпечення позитивного мікроклімату в класі; вивчення стану фізичного розвитку учня початкової школи за такими показниками: відповідність віку дитини антропометричним показникам; спостереження за поведінковими проявами індивідуальних особливостей розвитку дітей молодшого шкільного віку; проведення студентами психолого-педагогічної діагностики індивідуальних

особливостей розвитку емоційно-вольової, пізнавальної сфер учня початкової школи. За результатами вивчення індивідуальних особливостей розвитку учня студентом оформлюється його індивідуальна картка.

Студенти, які проходять практику в дистанційному форматі, здійснюють самодіагностику особистісно-професійного розвитку студента.

На основі спостереження за роботою вчителя здійснюється вивчення особливостей проектування виховного заходу та долучення студентів до його проведення. За умов уведення карантинних обмежень студенти розробляють план-конспект проведення виховного заходу.

На третьому етапі (самостійна робота) студенти наповнюють Е-портфоліо «Особистісно-професійного зростання студента» матеріалами: дорожньою картою виконання завдань навчальної (психолого-педагогічної) практики, щоденником обліку виконаної роботи, матеріалами для проведення діагностики індивідуального розвитку учня (за умов проходження практики в дистанційному форматі – матеріалами для особистісно-професійного розвитку студентів), добіркою з п'яти розвивальних ігор для розвитку психічних процесів учнів початкової школи, схемою (конспектом) аналізу виховного заходу, відеорефлексією.

Четвертий етап – передбачає оформлення студентами звітної документації. За умови проходження практики у дистанційному форматі студенти створюють відео-звіт, який презентують під час звітної конференції у Педагогічному інституті.

Результати практики студенти фіксують у щоденнику, ведення якого здійснюють у форматі блогу.

6.2. Завдання для самостійної роботи та/або перелік індивідуальних завдань для студентів.

Створення Е-портфоліо «Особистісно-професійного зростання студента»

Наповнення рубрик:

1. Дорожня карта студента-практиканта.
2. Щоденник-блог обліку виконаної роботи.
3. Діагностична картка індивідуального розвитку учня початкової школи (за умов уведення карантинних обмежень – діагностична картка особистісно-професійного розвитку студента).
4. Схема аналізу виховного заходу (за умов уведення карантинних обмежень – план-конспект виховного заходу).
5. Добірка (розроблення) п'яти розвивальних ігор (назва, мета, завдання, правила, зміст гри) для розвитку психічних процесів учнів початкової школи.
6. Відеорефлексія.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики.

1. Взяти участь в установчій та підсумковій конференціях із навчальної практики (психолого-педагогічної).
2. Своєчасно прибути на базу практики.
3. Виконувати правила внутрішнього розпорядку закладів загальної середньої освіти, що визначені базами для навчальної практики (психолого-педагогічної).
4. Виконати в повному обсязі всі завдання, передбачені програмою практики.
5. Відповідально виконати завдання практики, оформити звіт за результатами практики.
6. Захистити звіт про виконання завдань практики на звітній конференції.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

Обов'язки керівників практики від кафедри:

На організаційному етапі керівники практики:

1. Розробляють програму практики, тематику індивідуальних завдань на період проходження практики.
2. Беруть участь у розподілі студентів за базами практики.
3. Ознайомлюють студентів із програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності.
4. Беруть участь в установчій конференції.
5. Погоджують індивідуальні плани студентів-практикантів.

На основному етапі

1. Керівники практики надають студентам під час виконання завдань практики методичну допомогу.
2. Проводять індивідуальні та групові консультації щодо виконання завдань практики.
3. Надають допомогу студентам в узагальненні результатів практики.

На підсумковому етапі

1. Керівники практики консультують студентів щодо підготовки звітної документації.
2. Беруть участь у звітній конференції практики.
3. Оцінюють результати проходження студентами практики.

Обов'язки керівників практики від бази практики:

1. Ознайомлюють студентів-практикантів з правилами внутрішнього розпорядку та функціональними обов'язками вчителів початкових класів.
2. Контролюють виконання студентами-практикантами програми практики.
3. Оцінюють якість виконуваних робіт студентами-практикантами.
4. Складають характеристики на студентів-практикантів.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види робіт/діяльності студента	Форма звітності	Кількість балів		
		За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Оформлення портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента»	Ел. ресурс	10	1	10
Наповнення портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента»:				
- дорожня карта студента-практиканта;	Ел. ресурс	5	1	5
- діагностична картка індивідуального розвитку учня (за умов уведення карантинних обмежень – діагностична картка особистісно-професійного розвитку студента);	Ел. ресурс	30	3	30
- аналіз виховного заходу (за умов уведення карантинних обмежень – план-конспект виховного заходу)	Ел. ресурс	10	1	10
- добірка (розроблення) п'яти розвивальних ігор для розвитку психічних процесів учнів початкової школи.	Ел. ресурс	15	1	15
- щоденник-блог обліку виконаної роботи (на 2 тижні)	Ел. ресурс	20	1	20
Відереклексія про проходження навчальної практики	Др. ресурс	10	1	10
Разом				100
Максимальна кількість балів: 100				

7.2. Перелік звітної документації.

Звітна документація навчальної/психолого-педагогічної практики подається у портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента». Обов'язковими структурними компонентами портфоліо є:

1. Дорожня карта студента-практиканта.
2. Щоденник-блог обліку виконаної роботи. Студент-практикант оформлює щоденник спостережень, у якому фіксує:
 - час проведення педагогічної практики;
 - прізвище директора школи, його заступника та вчителя-класовода;
 - адреса школи;
 - відомості про школу;
 - прізвище керівника практики;

- розклад занять;
- розклад дзвінків;
- ігрові локації в класі;
- список учнів класу.

Описує щоденний облік виконаної роботи, візуалізуючи його фото та відеоматеріалами.

3. Діагностична картка індивідуального розвитку учня першого класу (за умови уведення карантинних обмежень – діагностична картка особистісно-професійного розвитку студента-практиканта).

4. Аналіз виховного заходу (за умов уведення карантинних обмежень – план-конспект виховної години (фото-, відеозвіт).

5. П'ять розвивальних ігор для розвитку психічних процесів учнів початкової школи.

6. Рефлексія у форматі відео про проходження навчальної (психолого-педагогічної практики).

7.3. Вимоги до відеорефлексії про практику

Тривалість відеорефлексії – до 2 хв. Зміст відеорефлексії має містити короткі висновки про виконану роботу за результатами навчальної (психолого-педагогічної) практики.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення виконання завдань навчальної (психолого-педагогічної практики) в початковій школі та захисту звіту про проходження практики.

Критерії оцінювання

Завдання	Критерії	Бали
Створення портфоліо «Особистісно-професійне зростання студента»	- структура портфоліо відповідає поставленим завданням, в повній мірі розкриває результати досліджень, вирізняється самостійністю та оригінальністю, має оформлення відповідно до вимог, наявні всі обов'язкові елементи. У матеріалах портфоліо відсутні орфографічні та стилістичні огріхи. Технічне оформлення портфоліо вирізняється оригінальністю та творчістю;	7-10
	- у змісті портфоліо є деякі стилістичні й орфографічні огріхи, наявні не всі обов'язкові структурні елементи, не достатньо простежується авторський підхід до його створення;	3-6

	- структура портфоліо не в повній мірі розкриває завдання практики, зустрічаються запозичені матеріали інших студентів, в оформленні наявні технічні помилки, відсутні фото- і відеоматеріали	1-2
Всього:		10
Дорожня карта студента на період проходження практики	- у змісті дорожньої карти чітко визначено завдання практики та терміни їх виконання;	3-5
	- у змісті дорожньої карти не в повній мірі відображено завдання практики.	1-2
Всього:		5
Щоденник-блог обліку виконаної роботи	- облік виконаної роботи викладено логічно, послідовно, ґрунтовно. Наявні висновки та власні узагальнення. Опис виконаної роботи підкріплений фото та відеоматеріалами. Текст не містить граматичних та стилістичних помилок. Має місце авторський підхід до викладу матеріалу;	15-20
	- зміст обліку виконаної роботи викладено з порушенням логіки викладу, наявні незначні граматичні та стилістичні огріхи. У щоденнику не представлено аналітичних матеріалів. мають місце повтори описів інших студентів;	8-14
	- зміст обліку виконаної роботи має ознаки формального викладу матеріалу, опис виконаних завдань є поверховим, без узагальнень, авторської думки. У щоденнику відсутні фото і відео матеріали. Текст містить орфографічні та стилістичні помилки.	1-7
Всього:		20
Матеріали для проведення діагностики індивідуального розвитку учня (За умови уведення)	- у портфоліо підготовлено і розміщено усі передбачені програмою навчальної (психолого-педагогічної) практики матеріали для діагностики індивідуального розвитку учня (діагностики особистісно-професійного розвитку студента);	25-30
	- у портфоліо підготовлено і розміщено не усі передбачені програмою навчальної (психолого-	12-24

карантинних обмежень – матеріали для діагностики особистісно-професійного розвитку студента)	педагогічної) практики матеріали для діагностики індивідуального розвитку учня (діагностики особистісно-професійного розвитку студента), які частково відповідають завданню практики;	
	- у портфоліо підготовлено і розміщено лише окремі результати проведеної діагностики індивідуального розвитку учня (діагностики особистісно-професійного розвитку студента), які свідчать про формальний підхід до виконання завдання практики.	1-11
Всього:		30
Аналіз виховного заходу (за умови уведення карантинних обмежень – план-конспект виховного заходу)	- визначено відповідність (не відповідність) мети і завдань виховного заходу, його змістовому наповненню. Здатність студента до аналізу щодо доцільності дібраних методів, засобів виховного впливу та взаємодії вчителя та учнів. Готовність до надання рекомендацій щодо вдосконалення виховного заходу.	5-10
	- формальне виконання завдання: констатація (опис змісту виховного заходу); відсутність рекомендацій щодо підвищення його результативності.	1-4
Всього:		10
Добірка (розроблення) п'яти розвивальних ігор для розвитку психічних процесів учнів початкової школи	- добірка розвивальних ігор для розвитку психічних процесів учнів початкової школи відповідає всім означеним вимогам; її оформлення вирізняється оригінальністю, творчістю, самостійністю. Матеріали, що представлені у добірці зрозумілі та доступні учням початкової школи, мають практичну значущість. Використано різноманітні техніки подання матеріалу.	8-15
	- представлено менше п'яти розвивальних ігор (2-3), порушено логіку їх викладу матеріалу. Матеріали, що подані у добірці не враховують вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, не мають інформативної та художньо-естетичної привабливості, бракує самостійності та творчості.	1-7
Всього:		15
Рефлексія у форматі відео про	- відеорефлексія про проходження практики в повній мірі відображає результати виконаних завдань. Вирізняється ґрунтовністю, самостійністю, аналітичним	5-10

проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики	викладом матеріалу, умінням узагальнювати матеріали, робити висновки, проводити рефлексію власної діяльності, проектувати етапи особистісно-професійного зростання щодо реалізації завдань практики;	
	- відеорефлексія про проходження практики має ознаки формального викладу матеріалу, відсутні узагальнення, висновки. Текст містить стилістичні та орфографічні помилки. Рефлексія не містить міркувань щодо власних результатів проходження практики.	1-4
Всього:		10
Разом:		100 балів

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	------------	---

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Державний стандарт початкової освіти / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf> (дата звернення 09.01.2020).

2. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Концепція Нової української школи: документ пройшов громадські обговорення і ухвалений рішенням колегії МОН 27/10/2016. URL: <http://zakinppo.org.ua/images/2017/docs/10/konczepczyia.pdf>. (дата звернення 09.01.2020).

3. Розвиток пізнавальних процесів дитини / Упорядники : С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : Мікрос-СВС, 2003. 112 с.

4. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Грамота, 2013. 504 с.

5. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник. Київ : Богдан, 2013. 232 с.

Додаткова:

1. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я : навчальний посібник. 5-те вид., виправлене та доповнене. Київ, 2008. 616 с.

2. Нова українська школа: поради для вчителя; за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. Розділ 4. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf> (дата звернення 10.01.2022).

2. Психологічні особливості студентського віку. На допомогу кураторам. Вип. 3 / [укладачі : Л. М. Яворовська, Р. Ф. Камишнікова, О. Є. Поліванова, С. Г. Яновська, С. М. Куделко]. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 88 с. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/9397/2/Psychologichni_osoblyvosti_2013_3.pdf (дата звернення 10.01.2022).

3. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти» (з дипломом молодшого спеціаліста) : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі, та сільського господарства України (Мінекономполітики) від 23.12.2020 № 2736-

20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text> (дата звернення: 23.01.2022).

4. Сидоренко В. В. Концептуальні засади Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати. *Методист*. 2018. №5 (травень). URL: http://lib.iitta.gov.ua/710778/1/Стаття_Сидоренко_Рубрика%20методист.pdf (дата звернення 10.01.2022).